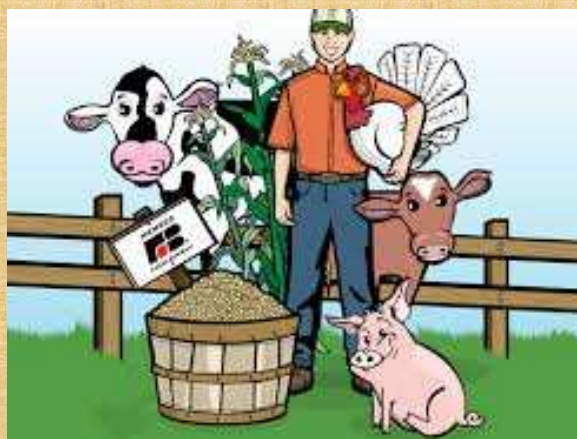

Daňové a odvodové povinnosti farmára

JEDNODUCHÁ RADA

Všetko, čo zarobíte predajom svojich
poľnohospodárskych produktov, podlieha
zdaneniu.

Zákony, ktoré by ste mali poznať:

- Zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov
- Zákon č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty
- Zákon č. 283/2002 Z.z. o cestovných náhradách
- Zákon č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve
- Zákon č. 582/2004 Z.z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- Zákon č. 289/2008 Z.z. o používaní ERP...

Zákony, ktoré by ste mali poznať:

- Zákon č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení
- Zákon č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení...
- Zákon č. 311/2001 Z.z. Zákonník práce
- Zákon č. 513/1991 Z.z. Obchodný zákonník
- Zákon č. 40/1964 Z.z. Občiansky zákonník

Ako začať s poľnohospodárskou činnosťou , keď
nemám okolo seba tím z ekonomického a právneho
oddelenia ?

Predaj poľnohospodárskych produktov
je možné realizovať ako:

- FO - nepodnikateľ
- SHR
- Obchodné spoločnosti a družstvo

FO - nepodnikateľ

- Zákon č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov (zákon o DzP)
- Zákon č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení... (zákon o ZP)

FO - nepodnikateľ

§ 8 Zákona o DzP - Ostatné príjmy

§ 8 odst. 1 písm.a) :

Príjmy z príležitostných činností vrátane príjmov z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva a z príležitostného prenájmu hnutel'ných vecí

Registrácia na DÚ

Registrácia na daňovom úrade a na poisťovniach pri takomto spôsobe dosahovania príjmu **sa nevyžaduje**

§ 49 odst.4 Zákona o DZP:

Registračná povinnosť sa nevzťahuje na daňovníka , ktorý má príjmy len podľa §5, §7, alebo §8 alebo len príjmy, z ktorých sa daň vyberá zrážkou (§43) alebo kombináciu týchto príjmov

Registrácia v ZP

§ 11 Zákona o ZP definuje platiteľa poistného

Odst. 1 – pozitívne vymedzenie, čiže platiteľom je

- a) Zamestnanec
- b) Samostatne zárobková osoba
- c) Štát
- d) Platiteľ dividend

Odst. 2 – negatívne vymedzenie, čiže nie je

- a) Zamestnancom
- b) Samostatne zárobková osoba
- c) Osobou, za ktorú platí poistné štát

Používanie ERP

Zákon č. 289/2008 Z.z. o používaní ERP v Základnom ustanovení definuje, na koho sa vzťahuje. Ak mám len príjmy podľa §8 Zákona o DzP, nie som podnikateľ a teda ERP používať nemusím

§ 1, odst. 2 (Základné ustanovenie):

Tento zákon sa vzťahuje na fyzickú alebo právnickú osobu, ktorá na základe oprávnenia na podnikanie predáva tovar alebo službu (ďalej len **podnikateľ**); tento zákon sa vzťahuje aj na podnikateľa s trvalým pobytom alebo so sídlom mimo územia SR, ak predáva tovar alebo poskytuje službu na území SR

Výpočet daňovej povinnosti.

Všeobecne.

- Od príjmov uvedených v ustanovení § 8 zákona o dani z príjmov možno odpočítať len skutočne vynaložené výdavky na jeho dosiahnutie, ktoré daňovník preukáže hodnovernými dokladmi.

Výnimka

- Výnimkou pri uplatňovaní výdavkov z príjmov podľa § 8 sú len **príjmy z príležitostnej poľnohospodárskej výroby, lesného a vodného hospodárstva uvedené v § 8 ods. 1 a)** zákona o dani z príjmov, ktoré je možné v súlade s ustanovením § 8 ods. 9 zákona o dani z príjmov znížiť o **výdavky percentom z príjmov (paušálne výdavky) vo výške 25 % z týchto príjmov najviac do výšky 5 040 ročne**, ak daňovník neuplatní výdavky preukázateľne vynaložené na dosiahnutie tohto príjmu.
- Vynaloženie výdavkov na dosiahnutie príjmov patriacich medzi ostatné príjmy podľa § 8 zákona o dani z príjmov **musí daňovník preukázať, ale neúčtuje o nich** (podľa zákona o účtovníctve nie je účtovnou jednotkou). Pri príjmoch podľa § 8 zákona o dani z príjmov je možné uplatniť **len výdavky vynaložené na dosiahnutie príjmov**, nemožno si uplatniť výdavky na zabezpečenie a udržanie príjmov (napríklad odpisy hmotného a nehmotného majetku).
- Pri príjmoch podľa § 8 ods. 1 a 2 zákona o dani z príjmov, ktoré sú súčasťou základu dane (čiastkového základu dane), sa za výdavky považuje aj povinne platené poisťné z týchto príjmov.

Výpočet daňovej povinnosti.

1. Farmár, ktorý nemá okrem príležitostných príjmov z predaja z dvora žiadny iný zdaniteľný príjem:

Ak takýto farmár má príjem nepresahujúci polovicu sumy nezdaniteľnej časti podľa §11odst. 2a) Zákona o DzP a to $3803,33 / 2$, t.j. 1901,67, nemusí podať daňové priznanie.

Výpočet daňovej povinnosti.

2. Farmár, ktorý je zamestnaný alebo je SZČO a popri tom má príležitostný príjem z predaja z dvora

Ak takýto farmár má príjem z farmárčenia menší ako 500 EUR, nemusí tento príjem zdaňovať, lebo je oslobodený od dane podľa §9 odst. 1g) Zákona o DzP. Neuvedie ho teda ani v daňovom priznaní. Príjem nad 500 EUR ale už zdaňovať musí.

Výpočet daňovej povinnosti.

3, Farmár, ktorý má celkový príjem väčší ako 1901,67 a súčasne príjem z poľnohosp. činnosti má väčší ako 500 EUR si daňový základ z príjmu podľa §8 vypočíta nasledovne nasledovne:

- 1, od príjmov si odráta 500 Eur
- 2, uplatní si výdavky vo výške 25% z príjmov, najviac však do výšky 5040 eur ročne (§8,odst.9)
- 3, vypočíta si daň 19%

POZOR: nemôže si uplatniť nezdaniiteľnú časť, lebo príjem podľa §8 sa nepovažuje za aktívny príjem (§11, odst. 1 Zákona o DzP) !

Výpočet poistného do ZP

- Vypočítaný základ dane je súčasne aj vymeriavacím základom na výpočet zdravotného poistenia
- Zdravotné poistenie mu vypočíta zdrav. poisťovňa v RZZP z údajov z DP.
Zdrav.poisťovni ich poskytuje daňový úrad
- Vymeriavací základ sa neupravuje koeficientom, platí sa 14% z VZ

Daňové a odvodové zaťaženie pri príležitostných príjmoch je 33%

Príklady

Príklad 1:

Farmárka na rodičovskej dovolenke, za ktorú platí zdravotné poistenie štát, zarobí 450 EUR za rok.

Daňové priznanie nemusí podať, pretože príjem z príležitostnej poľnoh. činnosti do 500 EUR je oslobodený od dane. Zdravotné poistenie z tohto príjmu tiež neplatí, pretože z príjmov oslobodených od dane sa neplatí ani zdravotné poistenie.

Príklady

Príklad 2:

Farmárka na rodičovskej dovolenke, za ktorú platí zdravotné poistenie štát, zarobí 1900 Eur za rok.

Farmárka síce zarobila sumu väčšiu ako 500 EUR, ktorá je oslobodená od dane, ale zároveň zarobila menej ako 1901,67, čiže nemusí podať daňové priznanie. Z tejto sumy teda nebude platiť žiadnu daň ani zdravotné poistenie.

Príklady

Príklad 3:

Farmárka na rodičovskej dovolenke, za ktorú platí zdravotné poistenie štát, zarobí 2000 Eur.

Pri zárobku 2000 EUR už musí farmárka podať dňové priznanie. Daň si vypočíta nasledovne:

Odpočet oslobodeného príjmu	2000-500 =1500
Zdaňovaný príjem teda bude	1500,00
25% paušálny náklad	375 ,00
Daňový základ.....	1125,00
Daň 19%	213,75
Zdravotné poistenie	157,50
Spolu zaplatí	371,50

Príklady

Príklad 4:

Farmár evidovaný na úrade práce zarobí 2000 Eur za rok.

Podľa §8 Zákona č.5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti, uchádzač o zamestnanie nesmie zarobiť viac ako 75% zo sumy životného minima platnej k 1.dňa kalendárneho mesiaca, za ktorý sa preukazuje výška mzdy alebo odmeny.

Životné minimum k 1.1.2014 je 198,09 75% je ...148,57 EUR

Po prekročení mesačného príjmu 148,57 EUR je nezamestnaný vyradený z evidencie uchádzačov o zamestnanie. V zdravotnej poisťovni sa musí evidovať ako dobrovoľne nezamestnaný a platiť si minimálne zdravotné poistenie 56,35 EU mesačne.

Výpočet dane a zdravotného poistenia z príjmu 2000 EUR je taký istý ako v Príklade 3. Po vyradení z evidencie uchádzačov o zamestnanie si však bude musieť ešte platiť poistné ako dobrovoľne nezamestnaná osoba.

Príklady

Príklad 5:

Farmár má ročné príjmy 5000 EUR. Nie je vedený na úrade práce, platí si zdravotné poistenie sám 56,35 EUR (od 1.1.2015 57,68 EUR)

Uplatní 500 EUR ako oslobodený príjem, teda :

Zdaniteľný príjem 4500 EUR

Náklad 25%.... 1125EUR

Daň. základ3375 EUR

Daň z príjmov..... 641,25

ZP 472,50

Spolu zaplatí 1113,75

K tomu treba ešte pripočítať odvody do ZP, ktoré zaplatil ako dobrovoľne poistená osoba

$56,35 \times 12 = 676,20$

Spolu teda zaplatí 1789,95 EUR.

Príklady

Príklad 6:

Farmár –poberateľ starobného dôchodku zarobil 5000 EUR.

Daň a zdravotné poistenie bude platiť ako v Príklade 5.

- Ak má dôchodca (ale aj iné osoby, za ktoré platí zdravotné poistenie štát) vymeriavací základ na výpočet zdravotného poistenia vyšší ako 15-násobok životného minima platného k 1.dňu rozhodujúceho obdobia, štát prestane zaňho platiť zdravotné poistenie(§11, odst.8 Zákona č.580/2004 Z.z. o zdrav.poistení). 15-násobok životného minima k 1.1.2014 je 2971,35 EUR.
- Vymeriavací základ je v tomto prípade 3375 Eur, čo je viac ako suma 15-nás.živ.minima.Dôchodca nebude v roku 2014 poistencom štátu .Nevzťahuje sa však naňho §13, odst. 9 a) Zákona o zdrav.poistení, ktorý definuje minimálne poistenie a tak platí zdravotné poistenie len z vykázaného daňového základu.

Od akej hranice by som mal byť podnikateľom ?

- Daňový úrad nedefinuje takúto hranicu.
- Živnostenský zákon:

§3 odst. 4:

Živnosťou takisto nie je predaj nespracovaných alebo spracovaných rastlinných a živočíšnych výrobkov z vlastnej drobnej pestovateľskej a chovateľskej činnosti fyzickými osobami a predaj lesných plodín; na predaj ovocia, zeleniny a kvetov, ktoré sa predávajú na prenajatom mieste na trhovisku alebo v tržnici, 23p) ak doba prenájmu je dlhšia ako 30 dní v kalendárnom roku, alebo v pojazdnej predajni, prípadne iným ambulantným spôsobom, **ak sa predaj uskutočňuje viac ako 30 dní v kalendárnom roku, vzťahuje sa osobitný zákon.23r)**

- 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení zákona č. 219/1991 Zb. :

Poľnohospodárska výroba je činnosť fyzickej osoby, ktorá osobne alebo pomocou iných osôb

a) vyrába výrobky poľnohospodárskej výroby **za účelom získania trvalého zdroja príjmov**, najmä ich predajom, prípadne

- Obchodný zákonník, §2, odst.1:

Podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku

Kto je podnikateľom

Obchodný zákonník §2, odst.2

- a) Osoba zapísaná v OR
- b) Osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia
- c) Osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov
- d) Fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu

Samostatne hospodáriaci roľník vedený v evidencii súkromne hospodáriacich roľníkov sa môže v prípade záujmu zapísať do obchodného registra, a to buď ako fyzická osoba, alebo môže založiť niektorú z obchodných spoločností v zmysle Obchodného zákonníka, napr. spoločnosť s ručením obmedzeným.

Druhy obchodných spoločností

- Akciová spoločnosť
- Spoločnosť s ručením obmedzeným:
1-50 spoločníkov, spoločnosť zodpovedá za záväzky celým svojim majetkom, spoločník do výšky nesplateného ZI, ZI 5000 EUR, min. vklad 750 EUR, pred zápisom do OR splatené min. 30% vkladu
- Verejná obchodná spoločnosť
Min. 2 osoby, ručia za záväzky spoločnosti spoločne a nerozdielne celým svojim majetkom
- Komanditná spoločnosť
1 a viac spoločníkov ručí za záväzky spol. do výšky nesplateného vkladu zapísaného v OR (komandisti) a 1 a viac spoločníkov ručí celým svojim majetkom (komplementári)- len tí sú oprávnení na obchodné vedenie spoločnosti, komandista je povinný vložiť vklad najmenej 250 EUR, zisk sa delí na polovicu medzi kompl. a komandistov alebo podľa spol. zmluvy

Porovnanie foriem podnikania

SHR

- Nepotrebuje vstupný kapitál
- Ručí celým svojim majetkom
- Môže viesť jednoduché účtovníctvo, prípadne daňovú evidenciu ale aj podvojnú účtovníctvo
- Problémy pri pokračovaní činnosti v prípade choroby alebo smrti podnikateľa
- Zákonom určená výška poistného
- Ukončenie podnikania ohlásením

SRO

- Potrebný vstupný kapitál
- Obmedzené ručenie
- Musí viesť podvojnú účtovníctvo
- Obchodný podiel sa dá dediť
- Pozastaviť činnosť sa nedá
- Minimálna daň 480 EUR
- Výšku si poistného určujete sami
- Zložitý spôsob zrušenia spoločnosti

Dôležité sumy

- Minimálny VZ pre SP od 1.1.2015 412,00 EUR, minimálne poistné 33,15% 136,57 EUR (35,15% 144,83)
- Hraničný príjem pre vznik soc.poistenia od 1.7.2015 4944 EUR
- Minimálne poistné do ZP 57,68 EUR
- Koeficient na výpočet odvodov od 1.7.2015 1,486
- Odpočítateľná položka 3803,33 EUR
- Daňový bonus 21,41 EUR/mesačne; 256,92 EUR /ročne
- Minimálna mzda 380 Eur
- Minimálny príjem SHR – daňový bonus 2280 EUR

Dôležité

Predpis č. 82/2005 Z. z. Zákon o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov

§ 2a

(1) Nelegálne zamestnávanie nie je, ak pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, vykonáva prácu jeho príbuzný v priamom rade (*rodičia, deti, prarodičia*), súrodenec alebo manžel, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku.

(2) Nelegálna práca nie je práca, ktorú vykonáva pre fyzickú osobu, ktorá je podnikateľom, príbuzný v priamom rade, súrodenec alebo manžel, ktorý je dôchodkovo poistený, je poberateľom dôchodku podľa osobitných predpisov, alebo je žiakom, alebo študentom do 26 rokov veku.

Možnosti založenia „rodinnej farmy“

Príklad 1:

Rodičia, dve školopovinné deti

Obaja rodičia SHR:

Obaja platia ZP a ak majú obaja príjem väčší ako 4944 EUR, platia obaja SP. Obaja si pri výpočte dane majú právo uplatniť nezdanit. časť 3803,33 a jeden z nich daňový bonus na obe deti
 $256,92 \times 2 = 513,84$

Možnosti založenia „rodinnej farmy“

Príklad 2:

Rodičia, dve školopovinné deti

1 rodič SHR:

Platí ZP a SP vypočítaný podľa príjmu, v DP si uplatní nezdanit. časť na seba 3803,33 a daňový bonus na obe deti $256,92 \times 2 = 513,84$. 2.rodič môže byť evidovaný na úrade práce – ZP platí za neho štát Aby mohol vypomáhať, musí byť dôchodkovo poistený (stačí dohoda). Ak by zarobil za rok menej ako 3803,33, rozdiel si môže uplatniť 1.rodič - SHR v DP (daňové priznanie)

Možnosti založenia „rodinnej farmy“

Príklad 3:

Širšia rodina :

Jeden člen rodiny je SHR, ostatní členovia sú jeho zamestnanci , tí čo sú dôchodkovo poistení z iného dôvodu, môžu vypomáhať.

Ak prekročia obrat 49 790 EUR, musí sa stať platiteľom DPH – zväžiť výhodnosť

Možnosti založenia „rodinnej farmy“

Príklad 4:

Širšia rodina :

Každý člen rodiny alebo 1 reprezentant rodinnej jednotky bude SHR. Spolu uzavru zmluvu o združení podľa § 829-841 Občianskeho zákonníka. Každý člen združenia vedie samostatne účtovníctvo aj podáva daňové priznanie. Obrat na platiteľa DPH sa tiež počíta samostatne (49 790 EUR)

Možnosti založenia „rodinnej farmy“

Príklad 5:

Širšia rodina :

Možnosť založiť SRO. Minimálna daň z príjmu pri neplatiteľoch dane je 480 EUR, platiteľ DPH 960 EUR. Spoločníci nemusia mať uzavretú pracovnú zmluvu. Ak neberú za svoju prácu mzdu, musia si platiť ZP sami. Môžu si rozdeliť zisk dosiahnutý v SRO , ale z rozdeleného zisku sa platí zdrav. poistenie 14% .

Ďakujem za pozornosť

Ing. Ingrid Löfflerová
09/2015

lofflerova@evidenta.sk